

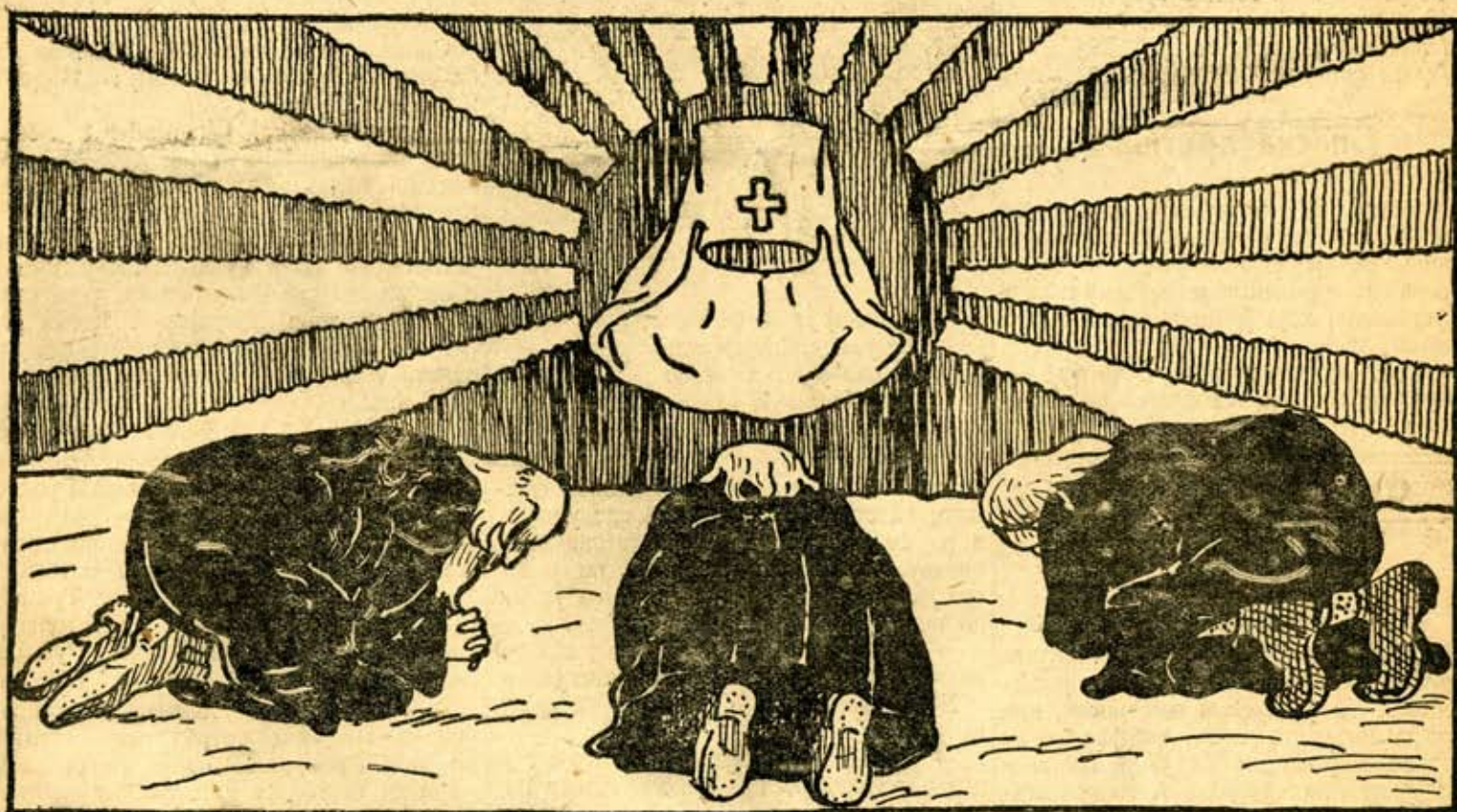
ВИШИ

сатирично
хумористични
додатак ЕПОХЕ

НЕДЕЉА
14
ноембра
1920. год.
БЕОГРАД

Бели снови — црна јава

Сваког дана, кроз недељу целу,
Свештеници, разуме се виши,
Клањали су: „Господе, услиши!
Дај нам пана-кампавку белу!...“

Клањали су и јутро и вече
И сањали „белу“ изнад главе.
Ал' кад свану петак црне јаве,
Други белу кампавку стече!...

Недељни рапорт

Рапорт су ми јади стисли,
Са вестима немам среће —
Јер камилар једно мисли,
А камила нешто треће!
Све ђудљива новост стиже
И вест друга прву брише,
И сод рапорт мора сиже
Из прстију да исише...

11.

С Италијом преговори
Вођени су силним жаром.
Споразум се најзад створи:
да остане све по старост.

12.

И ова је новост стара,
Пре мене је многи рекли:
Да биоасмо патријара
И да смо га срећно стекли.
Чим заузео он то место,
Митрополит већ је несто...

13.

Сад ми врдно вест из строја,
Застао сам, па ни маћи!
То је све због горњег броја,
Који стално срећу траћи.
Ипак то је срећа моја.
Јер је рапорт много краћи.

Опасна претња

Кандидат за народнога посланика
Сима Симић, на рачун разних конфе-
ренција, остаје сваке ноћи ван куће.
Његова жена пронашла је најзад ту главну
конференцију, која је била лепа и млада
удовица Даница.

— Вратићу ти жао за срамоту! —
цикнула је госпођа Симиница на Симу
Симића.

Али он ни да трепне;
— Развешћу се с тобом! — Запрети
она, а Сима само слеже раменима.

— Убићу се! Чујеш ли! . . . вришти
Симиница, а Сима се блесасто смеје.

— Али прво ћу тебе убити! — грми
Симиница, а Сима припали цигарету и
дуну јој два три дима у лице.

Најзад Симиница узео огртач и шешир
па викну:

— Идем на конференцију твојих про-
тивника и држаћу говор против тебе. . .

Сима Симић пребледе; испусти цигару;
клече и склопи руке:

— Само то не, молим те! Бићу ти
вечно веран, ако то не учиниш! . . .

И Симиница није отишла на конфе-
ренцију противника, а Сима никако више
није одлазио код лепе и младе удовице
Данице.

Смртоносне таксе

Глуцац је набро чело,
Не уме срибу скрити.
И грмну к'о Отело:
— Шаптачу, склопи дело!
Представе неће бити! —

Наше се стање спелело ^{Културно}
У врло танке ^{наслеђе}
Све се на раскол свело ^{Србије}
Не да се у сну снити!
Државни буџет зјело
Нашим се знојем сити,
С новом се таксом хтело
Да глуме — дефицити! . . .

Изборна борба у Америци

— исповест једног америчког бирача —

Пошто ми је прсла бубна опна у де-
сноме уву, од страховите, вечите вике:
„Бирајте господина Кокса!“, свратио сам
у једну крчму, да попијем добру ракију,
јер кажу да ракија лечи бубну опну.

Келнер ми донесе ракију и напомену:
— Ову ракију пију само бирачи го-
сподина Кокса!

Ја уздрхтах. Докопах са стола пепео-
ницу, да га њоме ударим, али на пепео-
ници пише: „Гласајте за Кокса! . . .“

Спустих пепеоницу; попих ракију. По-
пих и другу и трећу ракију и кад за-
тражих да платим, келнер ми пружи
рачун, на коме је у врху штампано:
„Гласајте за г. Кокса!“

Спаде ме несвестица . . . Срозах се
на под . . . Али и ту пише: „Бирајте
Кокса!“ . . .

Дозваше лекара. Он приђе к мени;
скиде цилиндер и саже се. Ах! На
његовој ћели писало је: „Гласајте за
Кокса!“

Лекар ми брзо преписа лек: „Сваких
четврт сата по једну агитациону листу“
и пружи ми свежањ листића, а на сва-
ком је писало: „Бирајте г. Кокса!“ . . .

Мени толико позли, да су ме морали
однети у болницу. Метнуше ме на но-
сила, на којима писаше: „Гласај за
Кокса!“ — То још јаче погорша моју

ФЕЛТОН

Кнез у паланци

(наставка)

3

Председник је наравно то одбио. Играти
са општинским картама у општинском
заседању, то је сасвим општински, али
доносити нарочите карте, позајмљене из
оближње кафане, то би било понижа-
вање општинског угледа. А то предсе-
дник не сме и не може допустити, док
је представник општине.

У том се и Милун вратио и прекиде
сваку даљу препирку о картању.

— Нађе ли Руса? — пита председник.

— Нисам. Али сам нашао баба Живку.

— Какву баба Живку?

— Ону, из доњег шора, близу вашар-
ишта, јербо код ње станује тај Рус.

— Па шта каже баба Живка?

— Много каже. Много наприча. Све
ми изгледа сумњиво, па сам, дабоме,

дотерао бабу овамо, да предстане надле-
жној власти ради извеснога саслушања,
а да се против ла да се одазове моме
позиву, следовала би казна, по пара-
графу 327 кривичнога закона, од једног
до петнаест дана апса. . .

— Не пртљај се у параграфе, већ дај
овамо баба Живку! — викну кмет Јанко.
Уђе уплакана баба, па још са врата
закука:

— Нисам ништа крива! Зашто ме је
дотерао пандур, кад никоме ништа ни-
сам учинила . . .

— Ама, то је само ради неког саслу-
шања! — теши је председник, а баба
закука јаче:

— Тешко мени! Знам ја шта је са-
слушање. . .

— Чекај, баба Живана, да се обја-
снимо! — умеша се Станко налбантин.

Баба убриса очи и погледа у Станка.
То је мало охрабри, јер зна да Станко
није никаква власт. А Станко отпоче
објашњење:

— Видиш, дошао је некакав Рус, па
кажу да је код тебе одсео, а нама треба
тај Рус и нужно нам је да се обавестимо
о њему. Дакле, шта ти знаш о њему?

— Ништа. . . Дошо човек. . . Тражио
стан, па га упутили код мене. А мени је
кираџија — кираџија. Турчин, Рус, са-
свим ми је свеједно. . .

— Слушај баба Живана! — поче
учитељ. Не замера тиби нико, што си
примила Руса; шта више то општина
мора да ти уброји у грађанске заслуге.
Али, ми би хтели од тебе само толико
да сазнамо, да ли је тај Рус приступачан
човек? Да није рецимо горд и набусит?

— Боже сачувај. Миран је к'о јагње.
Мене зове „бабушка моја“. . . Врло је
учтив. За ово кратко време ништа рђаво
није учинио. Не доводи никога; не за-
кера ништа. Кад скува чај, пијемо заје-
дно. Он се онда нешто замисли и узди-
ше. . .

— Да се почем, није у тебе заљубио?
— упита у реч Станко.

болест и лекари решише, да је једини спас да ме оперишу. Однесе ме у операциону салу; метнуше ме на сто, на коме су била велика слова: „Гласај за Кокса!“

Узеше инструменте, а на сваком беху урезана слова: Гласај за Кокса!...“ и најзад распорише ми трбух и извадише ми марамицу, која је била сва модра! Кад је раширише према светлости, на њој се засијаше речи: „Бирајте господина Кокса!“

То је било довољно да умрем. И умро сам. И одох до рајских врата. А на њима пише: „Бирајте Кокса!“ Стропоштах се у пакао! Падох у казан пун вреле течности, по којој пливају речи: „Гласај за Кокса!“...

И — најзад се пробудих и чух од моје газдарице, да је изабран господин Хардинг...

Мудре речи

Има речи које занеме у ушима, и ћутања које ларма на дну душе.

Ко се завади са животом, измјери се са смрћу.

Сироти, људи треба да буду практични и прозаични: њима ни мало не вреде романтични снови.

Да мије очајања нада би била највећа људска сила.

Које довољно стар да прави глупости, довољно је стар и да ради паметно.

Д' Анунцијева утеха

*Ах! Из Санта Маргарите
Споразумни вали хите,
И потоп ће да ме стигне!
Нек китове тражи Јона,
Ја сам чедо авијона —
Када паднем да ме дигне!*

Шала

Пакосно

— Зашто жене немају браду?
— Јер не би биле у стању да ћуте док их берберин брије.

Објашњење

— Како то два писца пишу један комад?
— Врло лако; што први напише то други избрише.

Стара болест

— Како је данас, докторе, с мојом болешћу?
— Добро је. Још имамо да одстранимо ватру и жеђ.
— Ви одстрањујте ватру, а жеђ ћу ја... То је моја стара болест.

Модерно

— Је л' те, возовођа, зашто се не креће воз?
— Не може. Малочас су украли локомотиву...

Искрено

— Какав си ти муж, још никако да ми нађеш угодан стан? Ја више нећу да чекам, вратићу се мојим родитељима!
— Поведи и мене.

Спојене теорије

*По Библији човек од земље је створен,
По Дарвину води од мајмуна корен.
У ствари је било, а биће и док:
Да по овој земљи мајмунише човек.*

— Мани се комендије, Станко. Стара сам жена. Није мени до шале. Само, кажем, да је неки здраво добар човек. Мора да је од богате фамилије. Све тако нешто прича о цару и кнезовима...

— А прича о цару? Врло добро. Ствар ће ићи брже но што смо мислили — вели учитељ, па онда брзо додаде: Знаш шта, баба Живана? Ми ћемо сад отићи у твој стан. Као, дошли смо код тебе, па ћемо сачекати Руса де се с њиме упознамо...

И без великога објашњавања, сложише се сви са учитељевим предлогом и упутише се са Живаном њеној кући. У заседању остао је само кмет Јанко. Осетио је да је излишан поред председника, а ни учитељ није знао, како се старословенски каже први кмет, и тако Русу не би било јасно шта је управо кмет Јанко.

Баба Живанин стан састоји се из собе и кујне. Соба је чиста, видна, велика и лепо намештена. Кујна је и соба

и кујна. Јер ту поред судова и огњишта, има и један креветац. Ту спава баба Живана. Она је ту у неку руку и портир. Кирајџија само чукне у прозор и баба устаје и отвора врата. Нема два кључа, од како је практикант Пера, њен дугогодишњи кирајџија, отишао из Панке за неку варош, па заборавио да јој да „дупликат“ кључа од кујнских врата.

Баба је увела у собу ове чудне госте. Они се понамешташе по миндерљацима, а учитељ стаде крај стола и поче да претура неке руске књиге.

— Кажем ја, да је то начитан човек. Ето и сад, у избеглиштву носи књиге! — и учитељ се задуби у наслове књига.

Баба је скувала каву и послужила госте, а Станко налбантин сетио се, да би баба могла да скува и жито за парастос. Тај је предлог одмах усвојио, али је потеже ишло док су објаснили председнику, да то спада у општински трошак, као и све остало што се буде утрошило око парастоса и око дочека.

Учитељ се понова удуби у корице књига и мучио се да прочита нечитки потпис. — Ово је свакако његов потпис. Али је врло нечитко написан. Сви велики људи нечитко се потписују... Ово је некакав велики човек...

Сви се окупише око учитеља. Он лагано сриче: К-н-а-з-З-а-р- - -

— То ће бити књаз? — вели Станко. А то „Зар“ — да није почем Цар?

— Није... Има још нека слова. Јест; ово је руско „у“. — Дакле Зару. — А ово је буки и е и вједи... За-ру-ба-ев...

— Кнез Зарубаев? — понови Станко. — Кнез?! — чуди се председник.

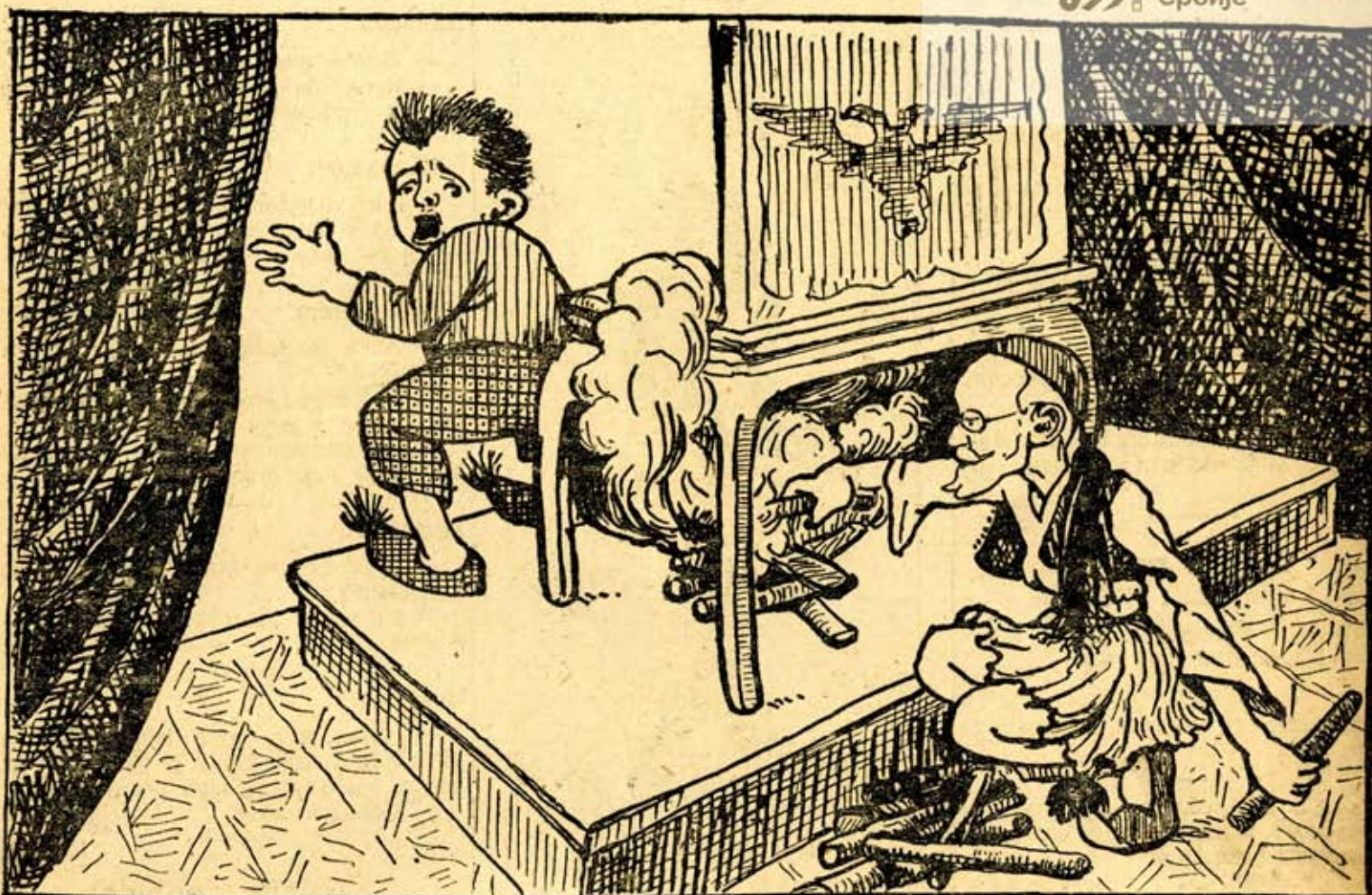
— А зашто да не буде кнез? — вели учитељ. Сасвим може да буде. Русија је пуна кнезова; великих и малих кнезова. И сви су се разбегли. Нарочито они мали, брзо су напустили Русију. И ово ће бити некакав мали кнез.

— Оно и ми смо имали пуно малих кнезова, само то су били као нека врста кметова. Напомиње Станко налбантин.

Ватрен патриотизам

Културно
наслеђе
Србије

Прве туге кад минуше вали
И Елада кам са срца сва и,
Помислише: Ком би престо дали?
И решише: Нека дође ма и!

И свом ватром, што им срца кали,
Одмах су га нудили и звали.
Ал' се грдно уплашио мали
Да та ватра престо не упали!

— Па, ето видиш! Нисмо знали како ћемо представити кмета Јанка, а оно и он му дође као неки кнез! — вели председник.

— Какав кнез? — Којешта! — љути се учитељ. Није он кнез у рускоме смислу. Да га представим: кнез Јанко, а кад овај руски кнез припита за династију, шта онда да кажем? Нису му ни дед, ни отац кнезови, само се Јанко исчаурио у кнеза! — Којешта!..

Ту учитељ ућута и загледа у последњи лист руске књиге. Па онда промрмља више за се:

— Аха! — Овде је цело име! — и поче да сриче: Василиј Иванович, Зарубаев. Дакле зове се Василиј Иванович! рече учитељ јачим гласом.

— Василије Иванович? — поновише сви

— Јест. Василиј Иванович, Зарубаев. викну учитељ, а у том се тренутку Рус појачи на вратима и зачуди се кад виде

толико непознатих гостију који помињу његово име. Али се брзо прибра и отмено се поклати представљајући се:

— Василиј Иванович, Зарубаев...

— Мило нам ј! — одговорише у глас председник и Станко, подижући се са миндерлука, а учитељ приђе Русу и покуша да се слично поклати. За тим поче старо-словенски:

— Аз јесам дјетоучитељ! — Сије јест председатељ ошгинскога суда, а сије фтори гаспађин јест налбантин... и ту учитељ представи председника и Станка, па онда настави:

— Ми пришли к вама возвати вас в парастосје рускому гсударју...

— Гавариће српски. Ја разумем по српски — рече Рус смешкајући се и понуди их да седну.

Кад је Станко чуо да Рус разуме српски, одмах је узео реч и објаснио о сутрашњем парастосу, из каквих се побуза приређује и зашто су дошли да га

позову да присуствује томе свечаноме чину.

— Ви нам то не смете одбити Василије Ивановичу драги кнеже! — допуњује учитељ и онда љубазно запита: Ви сте кнез?

— Да, руски кнез — одговара Рус.

— Велики или мали? пита председник.

— Био велики, а сад сам маленки! — смеје се Василије Иванович и одмахнује

руком, као да жели да заборави скоро прошлост, па затим довикну баба Живани:

— Бабушко, чаја!

— А, не треба! Сад смо попили кафу! брани се учитељ.

— Треба, треба! — виче Рус, а баба Живана не чека да јој се два пут каже и већ је представила воду за чај...

*

— Свишеће се —

